

Ugrabljeni milijoni

Roman ameriškega Jugoslovca

Ze po poti so dobili kaznjence, ki močne verige na roke in noge. To je bila stara navada v katograh. Brez okov bi bili jetniki utekli ali se pozneje razpršili kakor črda ovac, ko jih izpusti iz hleva. Da je bila varnost večja, so vkovali po pet kaznjencev na eno veliko verigo.

Jacka Bella so pritrdili v sredo tretje verige. Hitro se je sprijateljil z mešano družbo svoje verige. Njegov desni tovariš je bil mlad uradnik iz Odesa, ki je poneveril velike vsote državnega denarja. Obsojili so ga na pet let prisilnega dela. Njegov šef, ki je poneveril trikrat toliko, pa je avanziral.

"Plače so premajhne, draginja pa neznosna. Vsak ruski uradnik si pomaga na ta na-

sekiro in storil, kakor mi je oče velel. Sodniki pa niso hoteli verjeti, da sem bil samo poslušen sin. Menili so, da vedo oni bolje. Rekli so, da sem ga umoril zaradi dediščine. Saj ne vedo ničesar o Bogu in njegovih zapovedih."

Jack se je zopet primeknil h kmetiškim tovarišom. Dоследnost tega preprostega srca mu je imponirala.

"In kaj si storil ti?" je vprašal uradnik Bella.

"Revolucionar sem," je odgovoril Jack. "Ljubim svobodo in mrzim tirane!" Svojih zločinov ni mogel naštet, ker jih ni poznal.

"Ti si najhujši izmed nas," je dejal kmet in majal z glavo. — Uradnik je bil istega mnenja. Kljub temu so bili dobri prijatelji in so si delili vse do poslednje cigarete.

V vlaku so sedeli in ležali jetniki po tleh in so se smeli le šepetaje pogovarjati. Vsako tretjo postajo se je vlak ustavil in kaznjenci so smeli včasih za nekaj minut na zrak. Na kolodvoru je bilo vse polno ljudi, ki so radi dajali jetnikom milodare. Jack se je čutil tej ruski dobrotljivosti. Tudi on je sprejemal darove in se lepo zahvaljeval zanje. Ded milodarov pa so morali kaznjenci oddajati vojakom, ki so jih spremljali. Dobro se je godilo straži pri tem in je bila redkokdaj slabe volje. To je bilo za jetnike velike važnosti.

Pri Kajdalovu se je odcepila sibirski železnica na stranski tir, ki je vodil do levega brega reke Šilke pri Srjetensku. Od tod so se vozili po morju, najprej na majhnem od Blagovješčenska dalje na velikem parniku, ki je plul prav do Duina. Vsi so se oddahnil, ko je bilo konec potovanja. Jetnikom so iznova pritrdili okove na nogah, ki so jim bili na krovu odvzeti ter jih spravili v vrsto, da jih prestejejo in jim pregledajo ključavnice. Tu se je izkazalo, da so na eni verigi priklenjeni samo štirje kaznjenci.

Zavladalo je veliko razburjenje. Kako je to mogoče? Z golem sabljom v desnici, z nabitim revolverjem v levici je prihrumel službujoči podporočnik. Kričal je, mahal okoli sebe, razgrajal in izpraševal. Vse zaman, pogrešanega kaznjence ni bilo pa ga ni bilo. Tovariši niso ničesar hoteli vedeti o beguncu. Ali so se usteli že doma, ali se je jetnik po poti izmuznil, ni bilo mogoče dognati.

Nabralo se je veliko število radovednežev in dobrotnikov, ki so prinesli kaznjencem vseh mogočih darov. Ljudstvo je vedno in povsod simpatiziralo z jetniki. Tudi Jack si je do vrha natlačil žepe s kruhom, mesom, slanino, cigaretami tobakom in žganjem.

"Dober dan, Mr. Bell!" je zaklical nekdo angleški.

"Dodd!" si je mislil Jack, ne da bi se ozrl na pozdrav. Samo postrani je poškilil na moža. — Ni se motil. Bil je Dodd. Videl je bilo, da je podkupil kozake, ki mu niso branili približati se jetnikom.

"Gospod, dajte mi par cigar," je rekel Jack nemško Dodd. — "Človek ne more neprestano žvečiti tega groznega papirja."

"Prosim," je odgovoril Dodd in mu pomolil tobakiro. Jack jo je popolnoma izpraznil.

"Hvala!" je dejal in približal dva prsta svoji čepici. Vtaknil si je eno Doddovih smodk med zobe. "Še malo ognja prosim."

Detektiv mu je prižgal cigaro.

"Ali bi ne hoteli končno prenehati s to maskerado, gospod Bell?" je vprašal Dodd v angleščini. "Ako priznate svojo tatvino se vam tudi ne bo godilo slabše kot sedaj."

Jack se je ozrl. Nikogar ni bilo v bližini, ki bi razumel besedico angleški. Paziti se torej ni bilo treba. Zakaj bi ne izpregovoril z Doddom par besed? Mož se tako trdovratno zanima

zanj da res zasluži malo, prijazenosti.

"Dolgo vendar ne morete nadaljevati te gonje. Čemu zadržujete vso stvar? Povejte mi, kam ste skrili milijone in jamčim vam, da ste v par dneh svoboden mož; nihče vam ne bo hotel ničesar. Sicer pa je tudi gospa Bellova tukaj. Skupaj sva vas pričakovala," je govoril detektiv.

Jacka je nekoliko pretresla ta novica. Toda takoj je bil zopet miren. Niti najmanj ni bil več ljubosumen. Vedel je, da je Polly mislila le nanj, ko je potovala z Doddom.

"Pozdravite gospo prav lepo," je rekel Dodd nemško in rožljaje z verigo, mu je stisnil roko. "Jako hvaležen vam bom, če se boste tudi v bodoče še brigali zanjo."

"Za vruga!" je zbesnel Dodd nad toliko hladnokrvnostjo.

"Vendar ne stojiva tu drug poleg drugega, da bi si delala poklone? Kar hitro povejte, kje so milijoni!"

V gorečnosti svoje službe je popolnoma pozabil, kje je, in je zgrabil Jacka, milijonskega tat, za prsi.

"Ali me hočete vnovič aretirati?" je vprašal Jack Bell veselo v ruskem jeziku. In pripravil se je, da bi se branil. A prehiteli so ga njegovi novi prijatelji, osuvali so Dodd, da je kakor žoga odskočil izza kupa jetnikov.

Takoj nato se je odpravila kolona kaznjencev proti rudniku Petrokovsk; stražili so jo kozaki na konjih.

Dodd se je vrnil precej obupan k Polly. "Gospa," je vzkliknil

in si ctipaval pravkar sprejete bule, "če bo vaš mož še nadalje tako trmast, vam moram odpovedati pogodbo."

"Vi ste govorili z njim?" je vprašala začudena.

"Pravkar je odšel transport v Petrokovsk," je pritrdil Dodd. "Pa me niste obvestili o tem..." je rekla. "Tako izpolnjete dan obljubo?"

"Tega ni v najini pogodbi," je odgovoril Dodd razdraženo. — "Sicer pa bi bilo brez smisla. Mar hočete dokazati, da sta kaznjenež Hljestakov in milijonski tat Jack Bell ena in ista oseba?"

"Ne prej, dokler Jack tega sam ne prizna," je odgovorila mirno.

Dodd je trdno upal, da se mu to pot Jack Bell ne izmuzne. Zanašal se ni toliko na ravnateljevo metodo, kolikor na rudnik sam. Prav gotovo se Bell kmalu naveliča dela, slabega življenja, okov itd. Ako se kljub vsemu ne cmehča, pa še vedno lahko podkupi ravnatelja. Zda mora zmagati.

NA SAHALINU

Jetniki v rudniku Petrokovsk, dasi vkovani v verige, so svedno hodili sem in tja. Razgovarjali so se, pili, se zmerjali, delali tudi sami zase, pili so žganje, ponoči so nekateri kvarili. Delo ni bilo tako zelo na- porno. Težke je bilo v toliko, ker je bilo prisilno delo obvezno

in so ga morali jetniki opravljati pod palico. Delavec v tovarni, kmet na kmetiji dela neprimerno več, a dela zase, z razumnim ciljem, zato mu je lažje nego kaznjencu ob izsiljenem, zanj nekoristnem delu. Vendar pa se tudi kaznjenež včasih z zanimanjem vdaja svojemu delu ter ga izkuša izvrševati hitreje, spretnije in bolje.

Najstrašnejše je delo, ki je popolnoma brezkoristno in nesmiselno. Če bi na primer veleli prisiljenemu, naj ves dan vlija vodo v sod brez dna, ali naj tolče pesek ali kaj drugega takega, bi zblaznel menda v par dneh ali se obesil, samo da odide tolikemu ponižanju in sramotanju.

Ko so podpisali pogodbo med UAWA unijo in General Motors družbo. Sedeči od leve na desno: Wyndham Mortimer, governor Murphy, William Knudsen in James Dewey, vladni posredovalec.

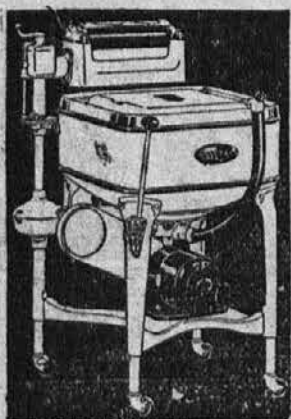
SAMO ZA NEDOLOČEN ČAS NUDIMO TE

\$109.50

GARANTIRANE, NOVE

MAYTAG

Z VLITIM ALUMINASTEM ČEBROM

\$99⁵⁰

IN VRHU TEGA SE LEPO

VSOTO V ZAMENJAVO ZA

VAŠ STARI PRALNI STROJ.

Pomnite, da je ta razprodaja samo za nedoločen čas. Torej pridite zgodaj, da si zagurate takojšnjo dopeljavo.

Napravijo se lahki odplačilni pogodji.

Kremzar Furniture

6806 ST. CLAIR AVE.

ENDICOTT 2252

Joseph Kremzar, lastnik

Vzame se bančne knjižice John Cesnik, zastopnik

Odrpito zvečer

Brazis Bros. Clothes

OBLEKE
POVRŠNIKI

že narejeni

\$15.50

in

\$17.75

IZBERITE SI JIH ZA
VELIKO NOČ

Naj vam za veliko noč naredi obleko in površnik izurjen krojač.

Izberite si iz velike izbere spomladanskih volnenih vzorcev.

Narejene po meri

\$19.75 in \$22.50

Naš DeLux kraj

\$27.50

3 trgovine: 6905-07 Superior Ave.
404 E. 156th St.
6022 Broadway

Ne bodite sužnji neprebave

TRINER'S ELIXIR
OF BITTER WINE

Želodčno

zdravilo

iskreno

priporočano

— Pijte po brezplačnem vzorcu —
Triner's Bitter Wine Co.
544 S. Wells St., Chicago, Ill.
Send me a free sample.

Name

Address

Pri vsak
drugič

"Že 11 let se veselim Luckies"
piše Ezio Pinza, bas

Metropolitan Opere

"Ko pišem to, sem v oblačilnici Metropolitan Opere. Ravno kar sem završil uspešno predstavo 'Le Coq d'Or'. In Lucky Strike, ki jo kadim v tem trenutku, je ena izmed nagrad zmage! Ali me kaj skrbi, da bi kaja škodila mojemu grlu po moji naporni predstavi? Popolnoma nič. Kajti spoznal sem, da se lahka kaja prilega mojemu okusu in mojemu grlu. Enajst let sem se veselil Luckies v tej deželi in celo v moji rodni Italiji."

Ezio Pinza

SLAVNI ZVEZDNIK
METROPOLITAN OPERA COMPANY

Neodvisen pregled je bil pred kratkim storjen med profesionalnimi moškimi in ženskami — odvetniki, zdravniki, predavatelji, znanstveniki itd. Izmed onih, ki so rekli, da kade cigarete, jih je več kot 87% ugotovilo, da imajo osebno rajši lahko kajo.

Mr. Pinza odobrava modrost te prednosti in istotako tudi drugi vodilni umetniki radia, odra, filma in opere. Njihovi glasovi so njihovo bogastvo. Zato jih toliko kadi Luckies. Tudi Vi imate lahko zaščito grla od Luckies — lahke kaje, proste gotovih rezkih dražljivcev, odstranjenih z izključnim procesom "It's Toasted". Luckies so prijazne grlu!

NAJFINEŠI TOBAK—
"SMETANA PRIDELKA"

Lahka Kaja

"It's Toasted"—Zaščita Vašega Grla

PROTI DRAŽENJU—PROTI KAŠLJU

Copyright 1937, The American Tobacco Company